

9.Sınıf Zarflar Konu Anlatımı PDF Zarf Türleri Konu Anlatımı

Zarflar, (belirteçler) çoğunlukla **fiil ya fiil benzeri sözcükleri niteleyerek**, bir cümlede **eylemin nasıl, ne zaman, ne kadar** yapıldığını belirtir.

"Eve **hızlıca** gittim." cümlesinde gitme eyleminin nasıl yapıldığını söyleyen sözcük "**hızlıca**" sözcüğüdür ve zarftır.

"Eve **akşam** gittim." cümlesinde gitme eyleminin ne zaman yapıldığını söyleyen sözcük "**akşam**" sözcüğüdür ve zarftır.

"Eve **hızlıca** gitmeyi bırakmalısın ." cümlesinde "**gitmeyi**" sözcüğü **fiil benzeri (fiilimsi)** bir sözcük olup "**hızlıca**" sözcüğü de bu sözcüğün zarfıdır.

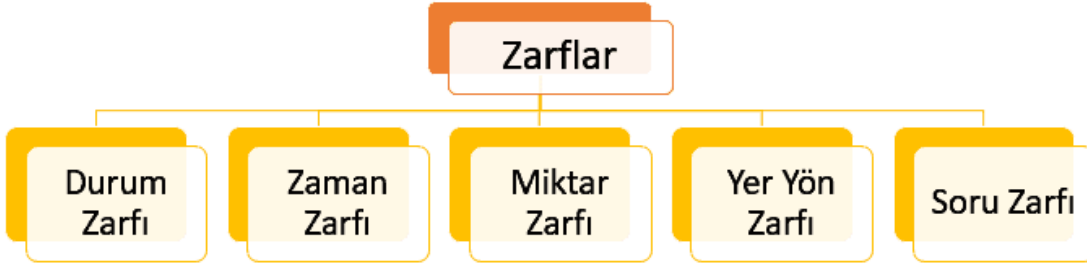
Ek Bilgi

Sıfatlar konusunu biliyorsanız zarflar konusunu öğrenmek çok daha kolaydır. Çünkü zarflar sözcük türleri arasında en çok sıfatlara benzer. Sıfatlar, isimlerle birlikte kullanılıp onların özelliklerini bize bildirirken; zarflar da çoğunlukla fiil ve fiilimsilerle birlikte kullanılıp onların özelliklerini bildirirler.

"**Güzel** kitap bu." → güzel sözcüğü kitap ismini nitelediği için sıfat

"**Güzel** konuştun!" → güzel sözcüğü konuşmak fiilini nitelediği için zarf

Zarflar cümleye kattıkları, belirttikleri anlamlar bakımından beş başlık altında incelenir:

Durum (Hâl) Zarfı (Niteleme Zarfı)

- Durum zarfları, fiillerin (fiile benzeyen fiilimsilerin de) **nasıl yapıldığı söyleyen** sözcüklerdir.
- Durum zarfı cümleye sorulan "**Nasıl?**" sorusu ile tespit edilir.
- Genellikle fiillerden önce gelir lakin cümle içerisinde fiilden önce kullanılması şart değildir.
 - Koşarak** kahvehaneye **girdi**. (Nasıl girdi?)

- Kahvehaneye **koşarak** girdi. (Nasıl girdi?)

"Kadın keçiyi sağmış, çardağın suyunu çekmiş, etrafını **güzelce** süpürmüştü." – Necati Cumalı

"Yaylayı inmiş, ovanın enginliğinde **hızlıca** yol alıyordu." – Nezihe Araz

"**Yavaş** tut, içinde kırılacak eşya var." – Memduh Şevket Esendal

"Cüneyt Bey sözlerini tartıyormuş gibi **ağır** söylüyordu." – Etem İzzet Benice

Zaman Zarfı

- Zaman zarfları, fiillerin (fiile benzeyen fiilimsilerin de) **ne zaman yapıldığını** söyleyen sözcüklerdir.
- Zaman zarfı cümleye sorulan "**Ne zaman?**" sorusu ile tespit edilir.
 - **Haziranda** ülke normale **dönecekti**. (Ne zaman?)
- Zaman zarfları tek sözcükten ziyade **söz öbeklerinden de** oluşur:
 - **Sen kitapları ararken** yemeğimi **yedim**.
 - **Okuldan eve döndüğünde** ders çalıştım.
 -

"**Her sabah**, şimdi limanda demirli duran bu gemide **uyanacaklardı**." – Halikarnas Balıkcısı

"Nihayet dördüncü günü **sabahleyin** gelip annemle **konuştı**." – Hüseyin Cahit Yalçın

"**Geceleyin** bir ses **böler** uykumu / İçim ürpermeyle dolar, neredesin?" – Ahmet Kutsi Tecer

Ek Bilgi

Zaman anlamı taşıyan sözcükler isim olarak da kullanılabilir. **Zaman anlamı taşıyan sözcüğün zarf olabilmesi için, fiil ya da fiilimsi ile ilgili bilgi vermesi gerekir.**

Akşam vakitlerini severim. → isim, çünkü ne zaman sever sorusuna yanıt vermez.

Akşam buluşalım. → zarf, çünkü ne zaman buluşalım sorusuna yanıt verir.

Miktar (Azlık – Çokluk) Zarfı

- Miktar zarfları, fiillerin (fiile benzeyen fiilimsilerin de) **miktarı hakkında bilgi veren** sözcüklerdir.
- Miktar zarfı cümleye sorulan "**Ne kadar?**" sorusu ile tespit edilir.
- **Biraz, fazla, çok, daha, en, pek, az vb.** sözcükler miktar bildirir.
 - O adamı **pek** sevmem.

- Olanları **biraz** abartıyorsun.
- **Miktar zarfları diğer zarflardan farklı olarak sıfatların da miktarını** bildirir.
 - Sen **çok güzel bir** kadınsın.
 - **En çalışkan** öğrenci olmak istiyor.
- Miktar zarfları **diğer zarfların da miktarını** bildirir.
 - **Çok hızlı** gidiyorsun.

"Biz çocuklar evimizi **çok beğendik**." – Ayla Kutlu

"**Pek beğendikleri ve pek sevdikleri** hâlde aldatırlar." – Hüseyin Cahit Yalçın

"Yoruluyor ve ne olsa gözler **biraz şaşılıyor**." – Adalet Ağaoğlu

"**Epey yürüdü** ve üç sokak daha değiştirdi." – Tarık Buğra

"Türkiye'deyken **epeyce çalışmışım** Almancaya." – Nermi Uygur

Ek Bilgi

Azlık-çokluk zarfları kelimelere kattıkları anlam ilgilerine göre eşitlik zarfları, üstünlük zarfları, en üstünlük zarfları, aşırılık zarfları gibi isimler de alabilir.

a. Eşitlik anlamı taşıyan azlık-çokluk zarfları: Bu tür zarflar, **gibi, denli, kadar** edatlarının cümleye miktar ilgisi katan anlamlarıyla kullanılması sonucunda oluşturulur.

b. Üstünlük anlamı taşıyan azlık-çokluk zarfları: Üstünlük zarfları **daha** kelimesiyle yapılır.

c. En üstünlük anlamı taşıyan azlık-çokluk zarfları: En üstünlük anlamı taşıyan azlık-çokluk zarfları **en** kelimesiyle yapılır.

d. Aşırılık anlamı taşıyan azlık-çokluk zarfları: Bu tür zarflar, **azıcık, biraz, birazcık, bol bol, çok, çokça, çok fazla, epey, epeyce, pek, hiç vb.** kelimelerle oluşturulur.

Yer Yön Zarfı

Fiil ve fiilimsilere sorulan "**nereye**" sorusunun cevabı olan ve ek almamış biçimleriyle kullanılan **ileri, geri,**

aşağı, yukarı, içeri, dışarı, öte, beri sözcüklerine "yer-yön zarfı" denir.

"**Yukarı**, kocasının odasına **çıktı**." – Memduh Şevket Esendal

"Bir gün içinde yukarıdan **aşağı inmiştik**." – Ayla Kutlu

"Bağına, bahçene, suyuna, toprağına veda ederek **geri gidiyorum**." – Falih Rıfkı Atay

Dikkat Et

1. Yer yön zarfları (**ileri, geri, aşağı, yukarı, içeri, dışarı, öte, beri** sözcükleri) isim çekim eklerini aldıklarında **isim** görevinde kullanılır.

"Artık **geride** özleyeceğim hiçbir şey yok." – Sait Faik Abasıyanık

"Köşkerin biraz **ötesinde** köy kulübelerine benzer derme çatma evler görülürdü." – Ruşen Eşref Ünaydın

2. Bu sözcükler her sözcük gibi bir ismin özelliğini belirttiklerinde **sıfat** olurlar:

"Aşağı katı, sakın ve daha sıcak olduğu için seçtik." – Aka Gündüz

Soru Zarfı

- Soru zarfları, **zarfları bulmak için kullandığımız soru sözcüklerinin**, cümle içerisinde fiilin (ya da fiile benzeyen fiilimsinin) önünde kullanılıp onu nitelemesi ile oluşur.
- Soru zarflarının cevabı da zarftır.
 - — **Ne kadar** çalıştın?
— **Çok** çalıştım.
 - — **Ne zaman** geldin?
— **Biraz önce** geldim.
 - — **Nasıl** buldun?
— **Güzel** buldum.

"Fahri Rıfkı Atay gibi en güzel Türkçeyi yazan bir muhabirin kaleminden bu satırlar **nasıl çıktı?"** – Orhan Seyfi Orhon

Ek Bilgi

Soru zarfları da **bir isimle birlikte bir ismi nitelediğinde soru sıfatı** olurlar.

Bu **nasıl** gazete?

SINAVLAR DEĞİŞSE DE SORULAR HEP KLASİK!